

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนบอพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

The opinion of secondary school students' toward agricultural occupation in Borphloiratchadapisek school, Kanchanaburi Province, academic year 2001

โดย

นางสาวอังชณา หมอนทรัพย์

ฉพ.

๒ ๔๕๗๙

๒๕๔๔

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 47262
วัน, เดือน, ปี 24 ส.ย. 2546

b.....

i.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2544

ชื่อเรื่อง **ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544**

The opinion of secondary school students' toward agricultural occupation in Borphloiratchadapisek, Kanchanaburi Province, academic year 2001

ชื่อ - สกุล นางสาวอังชณา หมอนทรัพย์

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

ภาควิชา วิศวกรรมเกษตร

คณะ วิศวกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี นักเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 จำนวน 153 คน ข้อมูลที่เก็บมาได้นำมาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ค่าทางสถิติ โดยหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียน พบว่า นักเรียนเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 15 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีภูมิลำเนาในเขตภาคกลาง ส่วนภาคอื่นๆ มีอยู่บ้างเล็กน้อย อาชีพส่วนใหญ่ของบิดาและมารดา คือ รับจ้างและเกษตรกรรม รายได้ของครอบครัวต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนส่วนมากต้องการที่จะศึกษาต่อในสายอาชีพ มีความสนใจเกี่ยวกับการเกษตร และการเกษตรที่นักเรียนสนใจมากที่สุด คือการปลูกพืช

ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมทั้ง 6 ด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีต้องขอขอบคุณ อาจารย์ จำลอง ศรีสุวรรณ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อเสนอแนะและติดตามแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาการทำปัญหาพิเศษ จนสามารถจัดทำปัญหาพิเศษสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นอกจากนี้ผู้ทำปัญหาพิเศษขอขอบคุณ อาจารย์ สุปัญญา ภูมิฐาน ซึ่งให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแบบสอบถาม และขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ่อพลอย รัชดาภิเษก และผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ขอขอบคุณห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่ให้ความสะดวกในการค้นคว้าเอกสารต่างๆ ที่ใช้ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณบิดา – มารดา ที่ให้ความช่วยเหลือเรื่องทุนทรัพย์ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ คุณงามความดีของการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ขอมอบให้กับบุคคลดังกล่าวข้างต้นนี้ ส่วนข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบไว้แต่เพียงผู้เดียว

อังชณา หมอนทรัพย์
มีนาคม 2545

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 ความคิดเห็น.....	5
2.2 ทศนคติ.....	6
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ.....	6
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	12
3.1 ประชากร.....	12
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	12
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	12
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม.....	12
3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม.....	13
3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม.....	13
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	14
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป.....	16
4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน.....	19
4.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน.....	24
4.4 วิจารณ์.....	25
5.สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	28
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	28
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	30
บรรณานุกรม.....	32
ภาคผนวก.....	34
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	35
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	39

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	16
4.2 แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านเศรษฐกิจและการเงิน.....	19
4.3 แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ..	20
4.4 แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ..	21
4.5 แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความยอมรับในสังคม.....	22
4.6 แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านปัจจัยการผลิต.....	22
4.7 แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ..	23
4.8 แสดงสรุประดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนในแต่ละด้าน.....	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แผนภาพแสดงกรอบแนวความคิดของการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544.....	3

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเหมาะสมต่อการทำการเกษตร และมีพื้นฐานทางการเกษตรมาเป็นเวลานาน สังเกตได้จากการที่ประชากรของประเทศยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่เป็นจำนวนมาก มีการส่งผลผลิตทางการเกษตรออกไปจำหน่ายต่างประเทศทำรายได้ให้กับประเทศปีละมากๆ ดังที่ เดชา ศิริภัทร (2534 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า เกษตรกรไทยสามารถผลิตสินค้าได้อย่างเหลือเฟือ จนส่งออกขายเป็นสินค้าหลักของประเทศตลอดมา อย่างน้อยก็ตั้งแต่มีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศอย่างจริงจังหลังสนธิสัญญาเบาริงเมื่อปี พ.ศ. 2398

สิ่งบ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าทางด้านเกษตรในปัจจุบัน จะเห็นได้จากการขยายตัวทางการลงทุนของบริษัท ห้างร้าน ที่มาดำเนินการเกษตรกันมากขึ้น บริษัทใหม่ ๆ หลายบริษัทได้มาดำเนินกิจการในทุนที่ค่อนข้างสูง เช่น บริษัทมานูญครอง จำกัด บริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด ซึ่งในแต่ละบริษัทได้ลงทุนจดทะเบียนด้วยวงเงินสูงมาก นับร้อยนับพันล้านบาท (นพคุณ ศิริวรรณ, 2532 : 21)

จากการพัฒนาทางด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว มีการนำเทคโนโลยีมาใช้แทนแรงงานคนจำนวนมาก และพื้นที่ทางการเกษตรส่วนมากกลายเป็นโรงงานอุตสาหกรรม และโรงงานอุตสาหกรรมเหล่านี้ได้ปล่อยน้ำเสียลงสู่พื้นที่ทางการเกษตร จนทำให้พื้นที่ทางการเกษตรไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากปัญหานี้ หน่วยงานของรัฐ ไม่ค่อยให้ความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ทางการเกษตรมากนัก อาจเป็นเพราะเห็นว่าประเทศไทยกำลังจะเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่กำลังก้าวไปสู่ยุคโลกาภิวัตน์ โดยไม่คำนึงถึงรากฐานจริงๆ ของประเทศคือการเกษตรนั่นเอง จึงทำให้มองข้ามความสำคัญของการเกษตรไป และจากปัญหานี้ส่งผลให้ประชาชนที่เคยประกอบอาชีพเกษตรกรรมพากันหลั่งไหลเข้ามาในเมือง เพื่อหางานทำสำหรับเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

แต่แล้วเมื่อปี พ.ศ. 2540 ที่ผ่านมามีเศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำมากจนถึงขั้นที่รัฐบาลต้องประกาศค่าเงินบาทลอยตัว บริษัท ห้างร้าน และอุตสาหกรรมต่างๆ รวมถึงกิจการก่อสร้างต้องประสบกับปัญหาการขาดทุน ต้องปิดกิจการลงหรือปลดพนักงานออก เพื่อลดค่าใช้จ่ายเพื่อให้กิจการสามารถทรงตัวอยู่ได้ จากจุดนี้เองได้ส่งผลให้ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ต้องประสบปัญหาการว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งาน และจะเห็นได้ว่าแรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่มาจากชนบท ซึ่งอาชีพหลักก่อนที่จะเข้ามาใช้แรงงานในเมืองหลวงก็คืออาชีพเกษตรกรรมนั่นเอง และเมื่อผู้ใช้แรงงานเหล่านี้ประสบปัญหากับการว่างงาน พวกเขาจำเป็นต้องเดินทางกลับภูมิลำเนาเดิม เพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมอีกครั้ง

ดังนั้นในยุคเศรษฐกิจตกต่ำอย่างนี้ อาชีพที่น่าสนใจมากอีกอาชีพหนึ่งก็คืออาชีพเกษตรกรรมนั่นเอง ทั้งนี้จากการที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าพื้นฐานของประเทศไทยนั้นก็คือการเกษตร และปัจจุบันหน่วยงานของภาครัฐหันกลับมาให้ความสนใจกับการเกษตรมากขึ้น มีการพัฒนาการเกษตรในด้านต่างๆ เพื่อให้ทันสมัยและก้าวหน้าต่อไป

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้บรรจุวิชาชีพเกษตรเป็นวิชาเลือกในกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สำรวจความสนใจและความถนัดของตนเอง เพื่อที่จะเลือกอาชีพโดยตรง หรือเรียนไปจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) ก่อน หลังจากนั้นจึงเลือกแนวทางประกอบอาชีพต่อไป ซึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นก็ได้อบรมวิชาชีพเกษตรไว้ทั้งในกลุ่มวิชาชีพบังคับและกลุ่มวิชาเลือกเสรี เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในอาชีพเกษตรมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535 : 91)

โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษกเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในต่างจังหวัด นักเรียนส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท ซึ่งผู้ปกครองจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก พื้นที่สำหรับการเกษตรมีเป็นจำนวนมาก จึงสนใจที่จะศึกษาว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพเช่นนี้จะมีความคิดเห็นอย่างไรต่ออาชีพเกษตร เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยมาใช้ประกอบการพิจารณาแนะแนวการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันให้มากที่สุด ผู้วิจัยจึงประสงค์จะสำรวจความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก

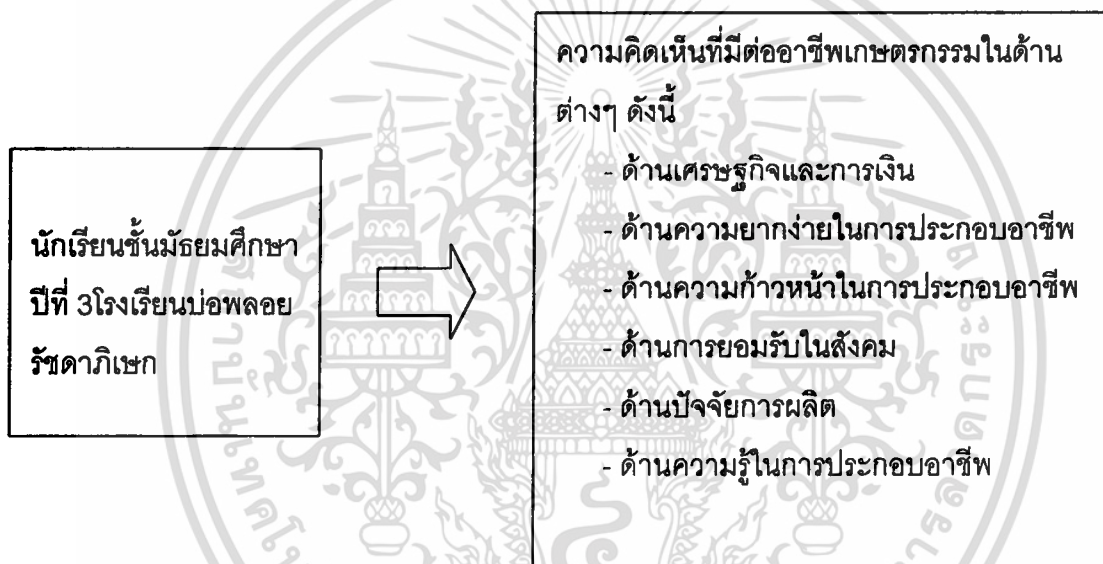
1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษา ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 153 คน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมดจำนวน 153 คน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1	จำนวน	33	คน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2	จำนวน	31	คน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3	จำนวน	30	คน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4	จำนวน	29	คน
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5	จำนวน	30	คน
รวม	จำนวน	153	คน

จากขอบเขตของปัญหา ผู้วิจัยได้วางกรอบแนวความคิดของการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก ปีการศึกษา 2544

แผนภาพแสดงกรอบแนวความคิดการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก ปีการศึกษา 2544

นิยามศัพท์

"ความคิดเห็น" หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ที่จะตอบสนองของบุคคลต่างๆ ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ ในด้านการยอมรับ สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วย เบื่อหน่ายหรือไม่สนใจ ไม่ร่วมมือ หรือไม่ปฏิบัติตาม ซึ่งจะทำการศึกษาจากด้านต่างๆ เกี่ยวกับอาชีพเกษตร คือ

- ด้านเศรษฐกิจและการเงิน หมายถึง การศึกษาถึงการมีรายได้จากการประกอบอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพเกษตร และสามารถทำเป็นอาชีพหลักเพื่อช่วยให้ความเป็นอยู่ และฐานะของผู้ประกอบอาชีพดีขึ้น เป็นอาชีพที่สามารถทำรายได้ให้กับประเทศช่วยให้ประเทศมีความมั่นคง

- ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ หมายถึง การศึกษาถึงวิธีการ ลักษณะขบวนการต่างๆ รูปแบบในการประกอบอาชีพ และขั้นตอนที่สามารถประกอบอาชีพให้มีความสำเร็จและได้ผลตอบแทนสูง

- ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ หมายถึง การศึกษาแนวทางในการพัฒนาอาชีพเกษตร สามารถเลือกประกอบอาชีพเกษตรและพัฒนาอาชีพในด้านการผลิต การจัดการให้เหมาะสม เพื่อให้อาชีพเกษตรมีความมั่นคงและพัฒนาให้เป็นอาชีพที่มีความเจริญรุ่งเรืองขึ้น

- ด้านการยอมรับในสังคม หมายถึง การศึกษาถึงคุณค่าทางอาชีพความมีชื่อเสียง ความสำคัญทางอาชีพ เกียรติยศชื่อเสียงของผู้ประกอบอาชีพและการยกย่อง ผู้ที่ประกอบอาชีพ

- ด้านปัจจัยการผลิต หมายถึง การศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรซึ่ง ได้แก่ ที่ดิน ทุน แรงงาน และการประกอบกิจการ

- ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ หมายถึง การศึกษาถึงการใช้ความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

“อาชีพเกษตรกรรม” หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวกับการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ การทำฟาร์ม ฯลฯ และอาชีพอื่นๆ ที่ได้เกี่ยวข้องกับเกษตร ได้แก่ ช่างเกษตร ธุรกิจเกษตร เช่น การก่อสร้างในฟาร์ม การซ่อมแซมเครื่องมือ การค้าขายสินค้าเกษตร เป็นต้น

“นักเรียน” หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

“โรงเรียน” หมายถึง โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพทั่วไปของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2544

2. ทำให้ทราบความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2544

3. เพื่อเป็นแนวทางในการแนะแนวการศึกษาและปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 ความคิดเห็น
- 2.2 ทศนคติ
- 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความคิดเห็น

บุญฤกษ์ จาภามะ (2525 : 294) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ว่าเป็นการไตร่ตรองเนื้อความต่างๆ ซึ่งเป็นเฉพาะส่วนบุคคล โดยแตกต่างกันออกไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2537 : 74) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ว่าเป็นการแสดงออกของความคิด ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สถิต เกษา (2539 : 74) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ว่าเป็นความรู้สึกนึกคิดส่วนตัวของผู้นั้นในการแยกแยะ จับใจความ และสรุปความนั้น ตรงกับความรู้สึกนึกคิดอันแท้จริงของตนเอง แล้วแสดงออกมาในรูปของคำตอบที่จะเห็นด้วยมากหรือน้อยเกี่ยวกับเรื่องนั้น

พิทวัส น้อยสุพรรณ (2540 : 4) ได้กล่าวถึงความคิดเห็นไว้ดังนี้

1. ข้อควรพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญา ความคิดประกอบ ถึงแม้ว่าไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม
2. ทศนคติคือการประมาณการเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นหนึ่ง เช่น ทศนคติเกี่ยวกับความเหมาะสมกับการประกอบอาชีพ
3. คำแถลงของผู้ที่ยอมรับนับถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อหรือปัญหาที่มีผู้นำมาปรึกษา
4. ปฏิกริยาหรือท่าทีของคนนั้นๆ แสดงออกเป็นเสียงหรือถ้อยคำที่มีต่อประเด็นสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากความหมายข้างต้นทั้งหมด สรุปได้ว่าความคิดเห็น (Opinion) เป็นความรู้สึกที่จะคอยตอบสนองบุคคลต่างๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้น แสดงพฤติกรรมในด้านการยอมรับสนับสนุน หรือไม่เห็นด้วย เบื่อหน่าย หรือไม่สนใจ ไม่ร่วมมือหรือไม่ปฏิบัติตาม

2.2 ทศนคติ (Attitude)

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2522:108) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นความพร้อมที่จะตอบสนอง หรือแสดงความรู้สึกต่อวัตถุสิ่งของ คน และอื่นๆ ตลอดจนสถานการณ์ ซึ่งความรู้สึก หรือการตอบสนองดังกล่าวอาจเป็นไปในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ

สุชา จันทรเอม (2515 : 151) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นสภาพความพร้อมทางจิตใจที่มองไม่เห็น แต่มีพลังที่จะแสดงต่อบุคคล หรือต่อสถานการณ์ต่างๆ ในทำนองที่สนับสนุน หรือไม่เห็นด้วย

พรณี ชูทัย (2522 : 195) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นเรื่องของความรู้สึก ทั้งที่พอใจ และไม่พอใจ ที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนตอบสนองต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันออกไป

ปราณี รามสูตร (2528 : 136) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นความคิด ความเข้าใจ ความเห็น ความรู้สึกและความเชื่อของบุคคล ที่มีต่อสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์เป็นอย่างไรไป อันมีอิทธิพลต่อการตอบสนองของบุคคล

จากความหมายข้างต้นทั้งหมด สรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความเข้าใจความรู้สึก ซึ่งมีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และพอใจหรือไม่พอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นและทัศนคติ ทั้งสองคำนี้มีความหมายคล้ายคลึงกัน แต่มีข้อแตกต่างอยู่ที่ว่า ความคิดเห็นนั้นเป็นการแสดงออกของความคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นความคิดเห็นจึงเป็นสิ่งอธิบายเหตุผล ส่วนทัศนคติเป็นการแสดงความรู้สึก

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

ในการเลือกงานหรือเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการดำเนินชีวิต การเลือกอาชีพอย่างฉลาดนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะผู้เลือกจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องต่างๆ หลายประการ

ประเสริฐ ว่องไวยนต์ (2515 : 6-8) ได้บอกถึงสาเหตุที่ทำให้มีการตัดสินใจเลือกอาชีพต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. อาชีพจะต้องได้รับการยกย่องจากสังคม
2. ระดับความยากง่ายของงาน ถ้างานนั้นมีระดับความยากง่ายพอที่ผู้ันจะเลือกได้ตามความถนัดของตนแล้ว เขาย่อมเลือก
3. การเอาอย่างผู้อื่น ถ้าเห็นผู้อื่นทำแล้วประสบผลสำเร็จก็จะทำตามโดยไม่คำนึงถึงว่าตัวเองจะทำงานนั้นได้เหมือนเขาหรือไม่
4. การคล้อยตามผู้อื่น เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครอง เพื่อนสนิทได้แนะนำให้เห็นดีเห็นงามตาม
5. ความล้มเหลวผิดหวังจากงานใด เป็นมูลเหตุจูงใจให้สนใจในงานนั้นบุคคลใดก็ตาม บางครั้งเห็นว่างานที่ตนทำเป็นของง่าย ๆ แต่พอลงมือทำเองไม่สำเร็จเพราะขาดความชำนาญ
6. มูลเหตุจูงใจให้ประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับเป้าหมาย บางคนต้องการเกียรติ บางคนต้องการเงิน บางคนอาจมีจุดมุ่งหมายอย่างอื่น แต่จะเป็นเป้าหมายใดก็ตามถ้าเข้าประกอบอาชีพนั้นแล้ว สามารถบรรลุเป้าหมายตามความปรารถนาได้
7. ความสนใจรักใคร่ในอาชีพนั้น ความสนใจเป็นเรื่องสำคัญเพราะว่าจะทำอะไรต้องถือความสนใจเป็นหลักประการหนึ่ง
8. เงินเป็นมูลเหตุจูงใจที่ช่วยตัดสินใจประกอบอาชีพ เพราะเงินเป็นที่มาของปัจจัยอื่น ๆ
 ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2537 : 26-27) กล่าวถึงความสนใจในงานอาชีพต่าง ๆ ของบุคคล เริ่มแต่วัยเด็ก และพยายามถ่ายทอดความต้องการและแนวคิดนั้นให้เด็กได้รับทราบ เด็กอาจจะเกิดความประทับใจในอาชีพบางอย่าง เช่น ทหาร ตำรวจ แต่เมื่อเด็กเจริญเติบโตขึ้น และได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ กว้างขึ้น สิ่งที่ใช้ในการพิจารณาเลือกอาชีพมีดังนี้
  1. การศึกษา คือ อาชีพนั้นต้องการผู้ได้รับการศึกษาอบรมในระดับใด
  2. สถิติปัญญา คือ งานบางอย่างใช้ความรู้ ความสามารถ จึงจะประสบความสำเร็จ
  3. สุขภาพ คือ สมรรถนะทางจิตใจ งานบางอย่างต้องการผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรงเป็นพิเศษ เช่น งานช่าง งานทางการเกษตร
  4. ความสามารถ หรือความถนัดพิเศษ คือ ผู้ที่จะเลือกประกอบอาชีพต้องพิจารณาถึงความสามารถของตนเอง ว่าเหมาะสมกับงานหรือไม่
  5. ความสนใจ คือ แต่ละบุคคลจะมีความสนใจต่องานอาชีพแต่ละอย่างแตกต่างกัน สาเหตุในการเลือกอาชีพต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ และในการประกอบอาชีพนั้นก็ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ วัชระ ฐะระคำ (อ้างโดย ชื่นจิตร กอแก้ว, 2538 : 3) ได้กล่าวถึงแผนการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลจะต้องเหมาะสมกับบุคคลนั้นๆ โดยเฉพาะ ทั้งนี้จะต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พยายามเข้าใจอย่างถูกต้องหรือเข้าใจจุดหมายของการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จในชีวิตของตนเอง

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน หมายถึง การศึกษาการมีรายได้จากการประกอบอาชีพเกษตรและสามารถทำเป็นอาชีพหลัก เพื่อช่วยให้ความเป็นอยู่ และฐานะของผู้ประกอบอาชีพดีขึ้น เป็นอาชีพที่สามารถทำรายได้ให้กับประเทศ ช่วยให้ประเทศมีความมั่นคง

ชินจิตกร กอแก้ว (2538 : 4) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตร ทางด้านเศรษฐกิจ นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 41.62 คิดว่าอาชีพเกษตรให้ผลตอบแทนปานกลาง ร้อยละ 37.84 คิดว่าให้ผลตอบแทนน้อยซึ่งไม่เหมาะสมจะทำเป็นอาชีพหลัก และร้อยละ 32.97 คิดว่าเหมาะสมจะทำเป็นอาชีพรองเท่านั้น ความสำคัญเกี่ยวกับอาชีพที่มีต่อเศรษฐกิจ ของประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 40.54 คิดว่าเป็นอาชีพที่ไม่สามารถทำให้ร่ำรวยได้ ร้อยละ 38.38 คิดว่าทำให้ประเทศมั่นคงทางเศรษฐกิจ เมื่อนักเรียนเรียนจบแล้ว ร้อยละ 36.76 คิดว่าจะประกอบอาชีพด้านค้าขายจึงจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น รองลงมาคือร้อยละ 34.05 จะรับราชการ

มะอักษมี มะลี (2539 : 30) ได้ศึกษาความคิดเห็นในด้านการประกอบอาชีพเกษตรของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรมวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นราธิวาส ด้านเศรษฐกิจพบว่า การประกอบอาชีพเกษตรเป็นพื้นฐานก่อให้เกิดอาชีพอื่น ๆ แล้วสามารถทำเป็นอาชีพหลักได้ สร้างฐานะให้กับผู้ประกอบอาชีพได้ในเวลาอันรวดเร็ว ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าแก่ผู้ประกอบอาชีพและยังช่วยให้ประเทศมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และทำรายได้ให้กับประเทศสูง ซึ่งจากการศึกษาพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึงการประกอบอาชีพเกษตรนั้นมีความสำคัญทางเศรษฐกิจหลาย ๆ ด้านที่ได้กล่าวมา

พิทวัส น้อยสุพรรณ (2540 : 26) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นในการประกอบอาชีพเกษตรของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรมของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท ปีการศึกษา 2540 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรทางด้านเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 5 รายการ เรียงตามลำดับดังนี้ คือ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่สามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้ เป็นอาชีพที่เลี้ยงประชากรของประเทศมากที่สุด เป็นอาชีพที่สร้างผลผลิตในการส่งออกนอกประเทศ เป็นอาชีพที่สร้างรายได้อย่างรวดเร็ว เป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางกับรายการที่ว่าอาชีพเกษตรเป็นรากฐานของอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ การแปรรูป เช่น โรงงานอาหารสัตว์

2. ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ หมายถึง การศึกษาวิธีการ ลักษณะ ขบวนการต่าง ๆ รูปแบบในการประกอบอาชีพและขั้นตอนที่สามารถประกอบอาชีพให้มีความสำเร็จและได้ผลตอบแทนสูง

เสรี มุขสุข (2539 : 29) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวนศรีวิทยา จังหวัดชุมพร ปีการศึกษา 2539 พบว่า ทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรทางด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพเกษตร นักเรียนมีทัศนคติที่เห็นด้วยมากกับข้อความที่ว่า อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ต้องมีการวางแผนล่วงหน้า เป็นอาชีพที่ต้องมีความชำนาญเป็นพิเศษ เป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนักตลอดเวลาต้องอดทน และเป็นอาชีพที่สร้างความเพลิดเพลินได้ ส่วนข้อความที่นักเรียนมีทัศนคติที่เห็นด้วยในระดับปานกลางคือ เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง

มะอัสมี มะลี (2539 : 30) ได้ศึกษาความคิดเห็นในด้านการประกอบอาชีพเกษตรของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรมวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นราธิวาส พบว่าความคิดเห็นในด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ และนักศึกษาส่วนมากมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเกี่ยวกับอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญ ตลอดจนต้องใช้ความอดทน ทรากตรากรำแดดกรำฝนและในการประกอบอาชีพเกษตรต้องอาศัยธรรมชาติ ดินฟ้าอากาศ การประกอบอาชีพต้องอาศัยความรับผิดชอบสูงและมีความเสี่ยงในการประกอบอาชีพสูง

3. ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ หมายถึง การศึกษาแนวทางในการพัฒนาอาชีพเกษตร สามารถเลือกประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพในการผลิต การจัดการให้เหมาะสม เพื่อให้อาชีพเกษตรมีความมั่นคงและพัฒนาอาชีพเป็นอาชีพที่มีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นไป

พิทวัส น้อยสุพรรณ (2540 : 26) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นในการประกอบอาชีพเกษตรของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรมของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท ปีการศึกษา 2540 พบว่าความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรทางด้านความก้าว

หน้าในการประกอบอาชีพ เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 2 รายการ เรียงลำดับดังนี้อาชีพเกษตรเป็นอาชีพอิสระในการทำงาน และเป็นอาชีพที่มีสาขาหลากหลายให้เลือกทำได้ตามความถนัด เช่น การเลี้ยงไก่ไข่ การเพาะกล้าไม้ขาย ส่วนรายการที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่นำไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่กว่าเดิม และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ เรียงลำดับดังนี้ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่พัฒนาและขยายกิจการเป็นอาชีพอื่น ๆ เช่น การแปรรูปน้ำมัน แปรรูปเนื้อสัตว์ และเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าไม่ต่างกับอาชีพอื่น เช่น ครู พนักงานบริษัท

วีระชัย โคธิเสน (2539 : 58) ได้ศึกษาความคิดเห็นในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี ปีการศึกษา 2539 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมทางด้านความก้าวหน้าในอาชีพ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ทัดเทียมอาชีพอื่น และสามารถที่จะทำเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้คิดเป็นร้อยละ 65.48 และเป็นอาชีพที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่า คิดเป็นร้อยละ 60.28

4. ด้านความยอมรับในสังคม หมายถึง การศึกษาคุณค่าทางอาชีพ และความมีชื่อเสียงความสำคัญในอาชีพ เกียรติยศชื่อเสียงในการประกอบอาชีพ และการยกย่องผู้ประกอบอาชีพ

เสรี มุขสุข (2539 : 29) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวนศรีวิทยา จังหวัดชุมพร ปีการศึกษา 2539 พบว่า ทัศนคติด้านการยอมรับในสังคม นักเรียนมีทัศนคติที่เห็นด้วยมากกับข้อความที่ว่า อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่สังคมเห็นความสำคัญ อาชีพเกษตรสามารถทำเป็นงานอดิเรกได้ เป็นอาชีพที่ทำให้ต่างประเทศรู้จักประเทศไทยมากขึ้น และเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทำเป็นอาชีพหลัก ส่วนข้อความที่นักเรียนมีทัศนคติที่เห็นด้วยปานกลางคือ เป็นอาชีพที่มีเกียรติมีศักดิ์ศรี

วีระชัย โคธิเสน (2539 : 58) ได้ศึกษาความคิดเห็นในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี ปีการศึกษา 2539 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมทางด้านฐานะทางสังคม นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า อาชีพเกษตรเป็นอาชีพดั้งเดิมของคนไทย คิดเป็นร้อยละ 47.62 และเมื่อจบไปแล้วจะมีการพัฒนาให้เจริญสืบไปคิดเป็นร้อยละ 47.62 และนักศึกษาร้อยละ 71.43 เห็นว่าอาชีพเกษตรมีความสำคัญต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ คือ ทำให้มนุษย์เราดำรงชีพอยู่ได้ และอาชีพเกษตรของเกษตรกรเป็นอาชีพที่เป็นปอเกิดแห่งวัฒนธรรมของสังคมและนักศึกษาส่วนใหญ่ยังเห็นว่า สังคม

โดยส่วนรวมมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร เพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติเช่นเดียวกับอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 35.71

5. **ด้านปัจจัยการผลิต** หมายถึง การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการประกอบอาชีพเกษตร ซึ่งได้แก่ ที่ดิน ทุน แรงงาน และการประกอบการ

ปรากฏ กาญจนสาร (2535 : 44) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอำนาจพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2535 พบว่านักเรียนมีทัศนคติที่เห็นด้วยมากกับข้อความที่ว่า อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ต้องใช้เงินทุนสูงและการประกอบการอาชีพเกษตรจะต้องมีที่ดินเป็นของตนเอง

6. **ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ** หมายถึง การศึกษาโดยใช้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ปรากฏ กาญจนสาร (2535 : 44) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอำนาจพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2535 พบว่า นักเรียนมีทัศนคติที่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรไม่จำเป็นต้องมีความรู้สูง ในการประกอบอาชีพเกษตรต้องมีความรู้ด้านต้นทุนการผลิต ด้านสหกรณ์ ด้านการตลาด

เสรี มุขสุข (2539 : 29) ได้ศึกษา ทัศนคติที่มีอาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวนศรีวิทยา จังหวัดชุมพร ปีการศึกษา 2539 พบว่านักเรียนมีทัศนคติที่เห็นด้วยระดับปานกลางกับข้อความที่ว่า เป็นอาชีพที่ต้องมีการศึกษาสูง และผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นผู้ที่มีความรู้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก ปีการศึกษา 2544 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยดังนี้

3.1 ประชากร

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม

3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม

3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 153 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม เพื่อทราบความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม

3.2.2 วิธีการสร้างแบบสอบถาม และลักษณะของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม โดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้สอดคล้อง

กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ตรวจสอบแบบสอบถาม ความเหมาะสมและความสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและทำการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ อาชีพของผู้ปกครอง ศาสนา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมในด้านต่างๆ โดยแบ่งตามความคิดเห็นของนักเรียนดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม

3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพฯ จำนวน 20 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่น ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.69 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้เก็บข้อมูลในครั้งนี้ได้

3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลของโรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก พร้อมทั้งได้นำแบบสอบถามจำนวน 153 ชุด ไปแจกให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนอนุญาตนักเรียนตอบแบบสอบถาม แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองได้ 151 ชุด คิดเป็น 99.34 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วและนำข้อมูลที่ได้แต่ละรายการมาทำการวิเคราะห์จัดทำตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียน นำมาทำการหาค่าร้อยละจากสูตรการหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูตร, 2538 : 70})$$

กำหนดให้ X = จำนวนคำตอบในแต่ละข้อ

N = จำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก โดยนำแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าคะแนนเฉลี่ย} \quad \mu = \frac{\sum fx}{N}$$

กำหนดให้ μ = ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ = ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

N = จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรน้อยที่สุด

$$\text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \quad \sigma = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N} \right]^2}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดให้ σ = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx$ = ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด (ประคอง กรรมสูตร, 2542 : 69)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก ผลการวิจัยนำเสนอข้อมูลดังนี้

- 4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 4.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน) N = 151	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	65	43.05
หญิง	86	56.95
อายุ		
14 ปี	12	7.95
15 ปี	133	88.08
16 ปี	6	3.97
ศาสนา		
พุทธ	151	100
ภูมิลำเนา		
ภาคใต้	3	1.99
ภาคเหนือ	3	1.99

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 151	ร้อยละ (%)
ภาคกลาง	141	93.38
ภาคตะวันออก	4	2.64
อาชีพของบิดา		
รับจ้าง	55	36.42
ค้าขาย	29	19.21
รับราชการ	10	6.63
เกษตรกรรวม	55	36.42
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	1.32
อาชีพของมารดา		
รับจ้าง	46	30.46
ค้าขาย	39	25.83
รับราชการ	3	1.99
เกษตรกรรวม	50	33.11
แม่บ้าน	13	8.61
รายได้ของครอบครัว / เดือน		
10,000 บาทขึ้นไป	13	8.61
5,000 – 10, 000 บาท	62	41.06
3,000 – 5,000 บาท	61	40.40
ต่ำกว่า 3,000 บาทลงไป	15	9.93
เมื่อเรียนจบท่านต้องการ		
เรียนต่อ	139	92.05
ทำงาน	12	7.95
ท่านต้องการศึกษาต่อ		
สายสามัญ	69	45.70
สายอาชีพ	82	54.30
ท่านสนใจการเกษตรหรือไม่		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 151	ร้อยละ (%)
สนใจ	93	65.59
ไม่สนใจ	58	38.41
ถ้าท่านจะเลือกประกอบอาชีพ		
เกษตรกรท่านจะเลือกด้านใด		
การปลูกพืช	70	46.36
การประมง	5	3.31
การเลี้ยงสัตว์	29	19.20
ธุรกิจเกษตร	47	31.13

จากตารางที่ 4.1 แสดงสถานการณ์ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.95) รองลงมาเป็นเพศชาย (ร้อยละ 43.05) ส่วนใหญ่มีอายุ 15 ปี (ร้อยละ 88.08) รองลงมาอายุ 14 ปี (ร้อยละ 7.95) และอายุ 16 ปี (ร้อยละ 3.97) ภูมิลำเนาของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นคนภาคกลาง (ร้อยละ 93.38) รองลงมาเป็นคนภาคตะวันออก (ร้อยละ 2.64) ส่วนที่เหลือมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือและภาคใต้ (ร้อยละ 1.99 เท่ากัน) นักเรียนทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ บิดาของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างและเกษตรกร (ร้อยละ 36.42 เท่ากัน) รองลงมาคืออาชีพค้าขาย (ร้อยละ 19.21) รับราชการ (ร้อยละ 6.63) ส่วนพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีเพียง ร้อยละ 1.32 เท่านั้น ส่วนมารดาประกอบอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 33.11) รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 30.46) อาชีพค้าขาย (ร้อยละ 25.83) แม่บ้าน (ร้อยละ 8.61) และอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 1.99) รายได้ของครอบครัวต่อเดือนจะอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท (ร้อยละ 41.06) รองลงมาจะมีรายได้ 3,000 – 5,000 บาท (ร้อยละ 40.40) รายได้ต่ำกว่า 3,000 บาทลงมา (ร้อยละ 9.93) และรายได้ 10,000 บาทขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 8.61 เมื่อเรียนจบแล้ว ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 92.05) รองลงมาคือ ต้องการที่จะทำงาน (ร้อยละ 7.95) นักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อส่วนใหญ่จะเลือกศึกษาต่อในสายอาชีพ (ร้อยละ 54.30) รองลงมาศึกษาต่อสายสามัญ (ร้อยละ 45.70) นักเรียนส่วนใหญ่สนใจเรื่องการเกษตร (ร้อยละ 61.59) ไม่สนใจการเกษตร (ร้อยละ 38.41) ส่วนใหญ่สนใจการเกษตรด้านการปลูกพืชมากที่สุด (ร้อยละ 46.36)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รองลงมาคือการทำธุรกิจเกษตร (ร้อยละ 31.13) การเลี้ยงสัตว์ (ร้อยละ 19.20) และการประมง มีนักเรียนสนใจน้อยที่สุด (ร้อยละ 3.31)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3

ตารางที่ 4.2 ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม ด้านเศรษฐกิจและการเงิน

รายการ	ค่า	ค่าเบี่ยง	ระดับ
	คะแนนเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	ความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่ทำเป็นอาชีพหลักได้	3.84	1.22	มาก
2. เป็นอาชีพที่สามารถลดอัตราการว่างงานของประชาชนได้ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ	3.80	1.11	มาก
3. เป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง	3.77	0.83	มาก
4. เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับฐานะของครอบครัวได้	3.54	0.75	มาก
5. เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า	3.51	0.84	มาก
รวม	3.69	-	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและการเงิน พบว่ามีระดับความคิดเห็น ในระดับมากทุกรายการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.69 และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ 1) เป็นอาชีพที่ทำเป็นอาชีพหลักได้ (3.84) 2) เป็นอาชีพที่สามารถลดอัตราการว่างงานของประชาชนได้ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ (3.80) 3) เป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง (3.77) 4) เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับฐานะของครอบครัวได้ (3.54) และ 5) เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า (3.51)

ตารางที่ 4.3 ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ

รายการ	ค่า	ค่าเบี่ยง	ระดับ
	คะแนนเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	ความคิดเห็น
1. คนที่ประกอบอาชีพนี้ต้องมีความอดทนสูงในการทำงาน	3.97	0.79	มาก
2. เป็นอาชีพที่ต้องทำงานเป็นขั้นตอน	3.88	0.85	มาก
3. ในการประกอบอาชีพนี้ต้องกล้าที่จะเสี่ยงในการลงทุน เพราะต้องใช้เงินทุนสูง	3.82	0.88	มาก
4. เป็นอาชีพที่อิสระ	3.82	0.89	มาก
5. เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในหลายๆ ด้านรวมกัน	3.77	0.83	มาก
รวม	3.85	-	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ พบว่า มีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกรายการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.85 และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ 1) คนที่ประกอบอาชีพนี้ต้องมีความอดทนสูงในการทำงาน (3.97) 2) เป็นอาชีพที่ต้องทำงานเป็นขั้นตอน (3.88) 3) ในการประกอบอาชีพนี้ต้องกล้าที่จะเสี่ยงในการลงทุนเพราะต้องใช้เงินทุนสูง (3.82) 4) เป็นอาชีพที่อิสระ (3.82) และ 5) เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในหลายๆ ด้านรวมกัน (3.77)

ตารางที่ 4.4 ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

รายการ	ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิด เห็น
1. สามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว	3.96	0.84	มาก
2. ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องเป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.72	0.83	มาก
3. มีงานเกษตรให้เลือกทำหลายสาขา	3.67	0.86	มาก
4. เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าและมั่นคง	3.59	0.90	มาก
5. เป็นอาชีพที่ประสบผลสำเร็จได้ง่าย	3.47	0.89	ปานกลาง
6. เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง	3.45	1.05	ปานกลาง
รวม	3.64	-	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม ในด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ พบว่า มีระดับความคิดเห็น ในระดับปานกลางอยู่ 2 รายการคือ 1) เป็นอาชีพที่ประสบผลสำเร็จได้ง่าย (3.47) และ 2) เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง (3.45) ส่วนรายการอื่นๆ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.64 และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ 1) สามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้ (3.96) 2) ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ต้องเป็นคนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (3.72) 3) มีงานเกษตรให้เลือกทำหลายสาขา (3.67) และ 4) เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าและมั่นคง (3.59)

ตารางที่ 4.5 ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความยอมรับในสังคม

รายการ	ค่า	ค่าเบี่ยง	ค่าระดับ
	คะแนนเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	ความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่สุจริต	4.26	0.91	มาก
2. เป็นอาชีพของคนชนบท	4.10	0.85	มาก
3. เป็นอาชีพที่สืบทอดกันมาแต่สมัยโบราณ	3.85	1.01	มาก
4. เป็นอาชีพที่มีความสำคัญของประเทศในด้านเศรษฐกิจ	3.84	0.94	มาก
5. เป็นอาชีพที่สังคมส่วนใหญ่เห็นว่าด้อยต่ำ	3.46	1.02	ปานกลาง
6. เป็นอาชีพที่มีเกียรติ	3.34	1.02	ปานกลาง
รวม	3.80	-	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความยอมรับในสังคมพบว่า มีระดับความคิดเห็นปานกลาง 2 รายการ คือ 1) เป็นอาชีพที่สังคมส่วนใหญ่เห็นว่าด้อยต่ำ (3.46) และ 2) เป็นอาชีพที่มีเกียรติ (3.34) ส่วนรายการอื่นๆ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.80 และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ 1) เป็นอาชีพที่สุจริต (4.26) 2) เป็นอาชีพของคนชนบท (4.10) 3) เป็นอาชีพที่สืบทอดกันมาแต่สมัยโบราณ (3.85) และ 4) เป็นอาชีพที่มีความสำคัญของประเทศในด้านเศรษฐกิจ (3.84)

ตารางที่ 4.6 ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านปัจจัยการผลิต

รายการ	ค่า	ค่าเบี่ยง	ระดับความ
	คะแนนเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	คิดเห็น
1. แหล่งน้ำธรรมชาติมีผลต่อผลผลิตทางการเกษตร	3.94	0.90	มาก
2. เป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่ในการผลิตมาก	3.85	0.83	มาก
3. ต้องนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการผลิต	3.66	0.93	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยง เบนมาตรฐาน	ระดับ ความคิด เห็น
4. ต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูง	3.63	0.91	มาก
5. เป็นอาชีพที่ใช้แรงงานมาก	3.62	1.00	มาก
รวม	3.74	-	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตร ด้านปัจจัยการผลิต พบว่ามีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกรายการ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.74 และมีลำดับความคิดเห็นตามคะแนนเฉลี่ยดังนี้ 1) แหล่งน้ำธรรมชาติมีผลต่อผลผลิตทางการเกษตร (3.94) 2) เป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่ในการผลิตมาก (3.85) 3) ต้องนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการผลิต (3.66) 4) ต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูง (3.63) และ 5) เป็นอาชีพที่ใช้แรงงานมาก (3.62)

ตารางที่ 4.7 ระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ

รายการ	ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิด เห็น
1.ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในทางทฤษฎีแลปฏิบัติควบคู่กันไป	3.65	1.01	มาก
2.เป็นอาชีพที่ต้องรวบรวมการศึกษาหลายๆ ด้านเข้าด้วยกัน	3.64	0.95	มาก
3.เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก	3.62	0.85	มาก
4.เป็นอาชีพที่ต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยี	3.48	1.09	ปานกลาง
รวม	3.59	-	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่า มีระดับความคิดเห็นปานกลางเพียงรายการเดียว คือ เป็นอาชีพที่ต้องมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้ด้านเทคโนโลยี (3.48) ส่วนรายการอื่นๆ มีระดับความคิดเห็นมากทุกรายการ มีคะแนนเฉลี่ยรวม (3.59) และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าเฉลี่ยดังนี้ 1) ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป (3.65) 2) เป็นอาชีพที่รวบรวมการศึกษาหลายๆ ด้านเข้าด้วยกัน (3.64) และ 3) เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก (3.62)

ตารางที่ 4.8 สรุประดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนในแต่ละด้าน

รายการ	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ	3.85	มาก
2. ด้านความยอมรับในสังคม	3.80	มาก
3. ด้านปัจจัยการผลิต	3.74	มาก
4. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน	3.69	มาก
5. ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ	3.63	มาก
6. ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ	3.59	มาก
รวม	3.72	มาก

จากรายการ 4.8 แสดงสรุปความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนทั้ง 6 ด้านในภาพรวม ซึ่งมีลำดับความคิดเห็นดังนี้ 1) ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ 2) ด้านความยอมรับของสังคม 3) ด้านปัจจัยการผลิต 4) ด้านเศรษฐกิจและการเงิน 5) ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ และ 6) ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งนักเรียนมีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.72

4.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตร

จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ให้นักเรียนเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตร มีข้อมูลดังต่อไปนี้ 1) เป็นอาชีพที่สุจริต 2) เป็นอาชีพที่สืบทอดกันมาแต่สมัยโบราณ 3) เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทนสูงในการประกอบอาชีพ 4) เป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อประเทศในด้านเศรษฐกิจ 5) ควรพัฒนาเรื่องผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพมากกว่านี้ และ 6) นำผลผลิตทางการเกษตรมาทำเป็น หนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบลเพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน และเป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอีกทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 วิจารณ์ผล

จากผลการศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิงมากกว่า นักเรียนชาย อายุของนักเรียนส่วนมากจะอยู่ระหว่าง 14 – 15 ปี ภูมิลำเนาส่วนมากจะอยู่ในภาคกลาง ส่วนภาคอื่นๆ มีน้อย เนื่องจากโรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษกเป็นโรงเรียนประจำอำเภอเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ที่มาเรียนจะเป็นเด็กในท้องถิ่น ศาสนาที่นักเรียนนับถือคือศาสนาพุทธ อาชีพของบิดามารดาส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม รายได้ของครอบครัวต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท เมื่อสำเร็จการศึกษานักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ อาจเป็นเพราะการศึกษาต่อสายอาชีพนักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ หลากหลายสาขางาน เมื่อเรียนจบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก็สามารถหางานทำได้ตรงตามสาขา งานที่เรียนมาเพราะตลาดแรงงานเปิดกว้างสำหรับผู้เรียนจบสายอาชีพ ถ้าใครไม่ต้องการที่จะทำงานหลังเรียนจบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก็สามารถเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ แต่ถ้าไม่ยากเรียนต่อแล้ว ก็ทำงานหารายได้ช่วยครอบครัว เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของบิดาและมารดา นักเรียนส่วนใหญ่สนใจเรื่องการเกษตร โดยเฉพาะการปลูกพืชและการทำธุรกิจเกษตร

จากผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมในทุกๆ ด้านอยู่ในระดับมาก และมีประเด็นที่น่าสนใจคือ

ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกรายการ เพราะพื้นฐานส่วนใหญ่ของนักเรียนเป็นลูกเกษตรกร จึงเข้าใจ ขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกษตรได้ดีว่า คนที่จะประกอบอาชีพเกษตรได้นั้นต้องเป็นคนที่มีความอดทนสูง ทราบขั้นตอนการทำงานเกษตรและสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามขั้นตอน ต้องมีความกล้าเสี่ยงในการลงทุน และนอกจากนี้ต้องมีความรู้ความชำนาญในหลายๆ ด้านรวมกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ มะอัสมี มะลี (2539 : 30) ได้ศึกษาความคิดเห็นในด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรมวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในราธิวาส พบว่า ได้มีความคิดเห็นในด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก

ด้านความยอมรับในสังคม พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และมีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งนักเรียนเห็นด้วยมากคือ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่สุจริตและเป็นอาชีพของคนชนบท เพราะ คนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นคนที่ย้ายอยู่ในต่างจังหวัด หรือไม่ก็อาศัยอยู่บริเวณชานเมือง ซึ่งมีพื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร และประกอบอาชีพการเกษตรกรรมมาตั้งแต่สมัยโบราณโดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสรี มุขสุข (2539 : 29) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่อ

อาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวนศรีวิทยา จังหวัดชุมพร ปีการศึกษา 2539 พบว่า อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่สืบทอดกันมาแต่สมัยโบราณบิดามารดาของนักเรียนประกอบอาชีพเกษตรกรรม และสามารถเลี้ยงครอบครัวได้โดยอาศัยรายได้จากการเกษตร ดังนั้นนักเรียนเหล่านี้จึงไม่ดูหมิ่นอาชีพเกษตร เพราะถือว่าอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่สุจริต

ด้านปัจจัยการผลิต นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากทุกรายการแต่มีประเด็นที่น่าสนใจอยู่ 2 รายการ คือ แหล่งน้ำธรรมชาติมีผลต่อผลผลิตทางการเกษตร เป็นเพราะอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ต้องอาศัย สภาพดิน ฟ้า และอากาศ ถ้าฝนตกตรงตามฤดูกาล พืชผักต่างๆ ที่ปลูกไว้ก็จะออกดอก ออกผล แต่ถ้าฝนตกมากเกินไปก็จะส่งผลเสียได้เช่นกัน และอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่จำนวนมากในการผลิต อีกประการหนึ่งคือ ผลผลิตทางการเกษตรเป็นผลผลิตที่จำหน่ายแล้วได้ราคาถูก ผลผลิตออกตามฤดูกาลและต้องใช้เงินทุนสูงในการประกอบอาชีพเกษตร ถ้าใช้พื้นที่ในการผลิตน้อย ผลผลิตที่ได้ก็จะน้อยไปด้วย ดังนั้นในหนึ่งพื้นที่ควรปลูกพืชให้ได้มากที่สุด แต่ก็ต้องดูความเหมาะสมด้วยว่าปลูกในปริมาณเท่าใด จึงจะคุ้มกับต้นทุนในการผลิต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราง กาญจนสาร (2535 : 44) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอานาจพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2535 พบว่า นักเรียนมีทัศนคติที่เห็นด้วยมาก ในด้านปัจจัยการผลิต

ด้านเศรษฐกิจและการเงิน นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากทุกรายการ และมีประเด็นที่สำคัญคืออาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ทำเป็นอาชีพหลักได้ เป็นอาชีพที่ช่วยลดอัตราการว่างงานของประชาชนได้ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ และเป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะอัสมี มะลี (2539 : 30) ได้ศึกษาความคิดเห็นในด้านการประกอบอาชีพของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรมวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นราธิวาส พบว่า เนื่องจากอาชีพของคนชนบทส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงสามารถทำเป็นอาชีพหลักได้ ถึงแม้บางครอบครัวบิดา มารดา จะประกอบอาชีพรับจ้างแต่ก็เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เพราะในชนบทไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม

ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ นักเรียนมีความคิดเห็นมากอยู่ 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้ ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรต้องเป็นคนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อาชีพเกษตรมีงานเกษตรให้เลือกทำหลายสาขา และเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าและมั่นคง เนื่องจากปัจจุบันคนใช้เวลาว่างไม่เกิดประโยชน์สักเท่าไร ดังนั้น ถ้ามีเวลาว่างหลังจากงานประจำ ก็ควรทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้โดยทำการเกษตรเป็นอาชีพเสริม เช่น การปลูกผักสวนครัว และการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งอาจใช้แนวทางของเกษตรทฤษฎีใหม่ก็ได้ มีการรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเกษตรหลายๆ ด้านเข้าด้วยกัน เช่น การเลี้ยงไก่บนบ่อปลาเพื่อที่จะให้ปลากินมูลไก่เป็นอาหาร จะได้ลดค่าใช้จ่ายในเรื่องของอาหารปลาเป็นการประหยัดต้นทุนการผลิต อาจจะเริ่มจากกิจการขนาดเล็กก่อน ส่วนธุรกิจเกษตรที่ทำเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ เช่น การทำฟาร์มต่างๆ ก็สามารถส่งผลผลิต เป็นสินค้าส่งออกได้ เช่นเดียวกับการส่งข้าวไปจำหน่ายในต่างประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทวัส น้อยสุพรรณ (2540 : 26) ได้ศึกษาความคิดเห็นในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท ปีการศึกษา 2540 พบว่า อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่มีงานให้เลือกทำหลายสาขาตามความถนัด และอีก 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ประสบผลสำเร็จได้ง่าย และเป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง นักเรียนมีความคิดเห็นระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะเกิดความไม่แน่ใจเรื่องผลตอบแทนที่ได้จากอาชีพเกษตร กลัวว่าเมื่อผลผลิตออกมาแล้วจะไม่มีตลาดรองรับ อาจเพราะเกรงว่าจะขาดการส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐอย่างจริงจัง ถ้าหน่วยงานของรัฐคอยสนับสนุน หาตลาดรองรับผลผลิต และช่วยประกันราคาผลผลิต มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จได้

ด้านความรู้ที่ต้องใช้ประกอบอาชีพ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก 3 รายการ คือ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป เป็นอาชีพที่รวบรวม การศึกษาหลายๆ ด้านเข้าด้วยกัน และ เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก เพราะ อาชีพเกษตรมีการทำงานเป็นขั้นตอน มีหลักการ และจำเป็นต้องใช้ความรู้ทางวิชาการร่วมด้วยจึง จะประสบผลสำเร็จ และมีความคิดเห็นปานกลาง 1 รายการ คือเป็นอาชีพที่ต้องมีความรู้ด้าน เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนพบเห็นการทำเกษตรที่มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ ค่อนข้างน้อย เนื่องจากการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเกษตรทำให้ต้นทุน การผลิตเพิ่มมากขึ้น บิดามารดาไม่มีเงินทุนมากพอที่จะนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ จึงมีความคิด เห็นในระดับปานกลางเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรประกอบอาชีพเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราง กาญจนสาร (2535 : 44) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอานาจพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2535 พบว่า นักเรียนมีทัศนคติที่เห็นด้วยในด้านความรู้ที่ต้องใช้ประกอบอาชีพ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียนและเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษกจังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 จำนวน 153 คน การวิเคราะห์ ใช้ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง (ร้อยละ 56.95) มีอายุ 15 ปี (ร้อยละ 88.08) นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด (ร้อยละ 100) มีภูมิลำเนาในภาคกลาง (ร้อยละ 93.38) บิดาประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 36.42) และมารดาประกอบอาชีพส่วนใหญ่คือเกษตรกรรม (ร้อยละ 33.11) รายได้ของครอบครัวต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท (ร้อยละ 41.06) เมื่อสำเร็จแล้วส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ (ร้อยละ 92.05) และต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพ (ร้อยละ 54.30) นักเรียนมีความสนใจในเรื่องเกษตร (ร้อยละ 61.59) และโดยมุ่งเน้นด้านการปลูกพืชเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 46.36)

5.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก ปีการศึกษา 2544 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจและการเงิน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรม ด้านเศรษฐกิจและการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า ทุกรายการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก 3 รายการแรก คือ 1) เป็นอาชีพที่ทำเป็นอาชีพหลักได้ (3.84) 2) เป็นอาชีพที่สามารถลดอัตราว่างงาน

ของประชาชนได้ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ (3.80) และ 3) เป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง (3.77)

ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า ทุกรายการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก 3 รายการแรก คือ 1) คนที่ประกอบอาชีพนี้ต้องมีความอดทนสูงในการทำงาน (3.97) 2) เป็นอาชีพที่ต้องทำงานเป็นขั้นตอน (3.88) และ 3) ในการทำงานประกอบอาชีพนี้ต้องกล้าเสี่ยงที่จะลงทุนเพราะต้องใช้เงินทุนสูง (3.82)

ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.63) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า มีรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ 1) เป็นอาชีพที่ประสบผลสำเร็จได้ง่าย (3.47) และ 2) เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง (3.45) ส่วนรายการอื่นๆ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก 3 รายการแรก คือ 1) สามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้ (3.96) 2) ผู้ประกอบอาชีพนี้ต้องเป็นคนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (3.72) และ 3) มีงานเกษตรให้เลือกทำหลายสาขา (3.67)

ด้านความยอมรับในสังคม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความยอมรับในสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.80) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า มีรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ 1) เป็นอาชีพที่สังคมส่วนใหญ่เห็นว่าด้อยต่ำ (3.46) และ 2) เป็นอาชีพที่มีเกียรติ (3.34) ส่วนรายการอื่นๆ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย มาก 3 รายการแรก คือ 1) เป็นอาชีพที่สุจริต (4.26) 2) เป็นอาชีพของคนชนบท (4.10) และ 3) เป็นอาชีพที่สืบทอดกันมาแต่สมัยโบราณ (3.85)

ด้านปัจจัยการผลิต พบว่า นักเรียนที่มีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านปัจจัยการผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่าทุกรายการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3 รายการแรก คือ 1) แหล่งน้ำธรรมชาติมีผลต่อผลผลิตทางการเกษตร (3.94) 2) เป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่ในการผลิตมาก และ 3) ต้องนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการผลิต (3.85)

ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมด้านความรู้ที่ต้องใช้ประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.59) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลางเพียงรายการเดียว คือ เป็นอาชีพที่ต้องมีความรู้ (3.48) ส่วนรายการอื่นๆ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนี้ 1) ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป (3.65) 2) เป็นอาชีพที่รวมการศึกษาหลายๆ ด้านเข้าด้วยกัน (3.64) และ 3) เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก (3.62)

สรุป ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนในภาพรวมของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.71)

5.1.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม

จากการศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนมีดังนี้ 1) อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่สุจริต 2) เป็นอาชีพที่สืบทอดกันมาแต่สมัยโบราณ 3) เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทนสูงในการประกอบอาชีพ 4) เป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อประเทศในด้านเศรษฐกิจ 5) ควรพัฒนาเรื่องผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพให้มากกว่านี้ และ 6) นำผลผลิตจากการเกษตรมาทำเป็น หนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล เพื่อสร้างชื่อเสียงให้ชุมชนและเป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอีกทางเพราะแต่ละหมู่บ้านต่างก็มีเงินทุนจากรัฐบาลคอยสนับสนุนโครงการนี้อยู่

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนควรภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรมที่บิดามารดาได้ทำมาเป็นเวลาช้านาน ถึงใครจะมองว่าเป็นอาชีพที่ไม่มีการเกียรติ แต่ให้สำนึกอยู่เสมอว่าเป็นอาชีพที่สุจริต ควรอนุรักษ์ไว้ ถ้ารู้จักการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้กับการเกษตร ก็สามารถทำให้ประสบผลสำเร็จได้ มีคนมากมายที่ประกอบอาชีพเกษตรแล้วประสบผลสำเร็จ เพียงแต่เรามีความมั่นใจในอาชีพที่เราจะทำ และบวกกับมีความขยันและอดทนความสำเร็จก็อยู่ไม่ไกลเกินที่เราจะไขว่คว้า ประเทศไทยของเราเป็นประเทศมีคำกล่าวที่ว่า ในน้ำมีปลา ในนามีข้าวอยู่แล้ว ก็แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรของท้องถิ่นอยู่แล้ว ดังนั้นควรใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทางหน่วยงานของรัฐควรให้การสนับสนุนในเรื่องการเกษตรให้จริงจังกว่านี้ในทุกๆ ด้าน เพื่อจะได้ช่วยส่งเสริมเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเกษตรของไทยให้เจริญก้าวหน้ามากกว่านี้ ความเป็นอยู่ของคนชนบทก็จะได้ดีขึ้นด้วย เมื่อประชากรในประเทศมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาประเทศก็จะเป็นไปได้ง่ายขึ้นเช่นกัน

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก ปีการศึกษา 2544 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนในระดับชั้นต่างๆ
2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาหลายๆ ด้าน ในแต่ละด้านควรใช้คำถามที่ละเอียดมากกว่านี้
3. ควรมีการทำวิจัยเรื่องนี้กับโรงเรียนอื่นๆ บ้างเพื่อที่จะได้ทราบถึงความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนว่ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างไรในแต่ละโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2535. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง 2533).
กรุงเทพฯ : องค์การคุรุสภา. 225 น.
- ชื่นจิตร กอแก้ว. 2538. ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพะระญาณสังวร อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ปีการศึกษา 2538.
กรุงเทพฯ :ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 42 น.
- ชูชีพ อ่อนโคก. 2522. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด. 177 น.
- เดชา ศิริภัทร. 2532. เกษตรสำนึก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง. 205 น.
- นพคุณ ศิริวรรณ. 2532. เกษตรยุคใหม่. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย. 174 น.
- บุญพฤกษ์ จาญามะ. 2525. พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาภาษาอังกฤษไทย ฉบับราชบัณฑิตสถาน. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด. 1,899 น.
- _____. 2530. พจนานุกรมราชบัณฑิตสถาน. กรุงเทพฯ : บริษัทอักษรเจริญทัศน์. 972 น.
- ประคอง กรรณสุด. 2528. สถิติการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 344 น.
- ประเสริฐ ว่องไวยนต์. 2515. แนวความคิดกับอาชีพเกษตรของนักเรียนเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 125 น.
- ปราง กาญจนสาร. 2535. ทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอานาจวิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2535. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 59 น.
- ปราณี รามสูตร. 2528. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ. 276 น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2537. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 211 น.
- พรรณี ชูชัย. 2522. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วรุฒนาการพิมพ์ จำกัด. 266 น.
- พิทวัส น้อยสุพรรณ. 2540. ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพเกษตรของนักเรียนระดับชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ชัยนาท ปีการศึกษา 2540 กรุงเทพฯ ฯ ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 36 น.

มะอัสมี มะลี. 2539. ความคิดเห็นด้านการประกอบอาชีพเกษตรของนักศึกษาเกษตรระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นราธิวาส. กรุงเทพฯ ฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 40 น.

วีรชัย โคธิเสน. 2539. ความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ ฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 76 น.

สถิต เกษา. 2539. ความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ ฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 76 น.

สุชา จันทร์เอม. 2515. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์จรัสสินทวงศ์. 399 น.

เสรี มุขสุข. 2539. การศึกษาอาชีพเกษตรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวนศรีวิทยา จังหวัดชุมพร ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ ฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 42 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 490:2

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑/ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ สุปัญญา ภูมิฐาน

ด้วย นางสาวอังชณา หมอนทรัพย์ นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยี การเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง "ความคิดเห็นที่มีต่อ อาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย ของนางสาวอังชณา หมอนทรัพย์ ว่ามีเนื้อหา ถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษามีความ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติพงศ์ มะโน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3700, 6071, 6072

โทรสาร 0-2326-8506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 490:2

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนคลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑/ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิชาปัญหาพิเศษเรื่อง "ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544"

ด้วย นางสาวอังชณา หมอนทรัพย์ นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง "ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544" ในกรณีนี้ ทางนักศึกษาผู้วิจัยมีความประสงค์ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลการทดลองไปใช้ปรับปรุงเครื่องมือการทำปัญหาพิเศษต่อไป

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อได้โปรดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงในแบบสอบถาม โดยคำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อท่านแก่สถาบันหรือบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติพงศ์ มะโน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3700, 6071, 6072

โทรสาร 0-2326-8506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4902

คณะกรรมการอำนวยการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑/ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิชาปัญหาพิเศษเรื่อง "ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544"

ด้วย นางสาวอังชณา ทมอนทรัพย์ นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง "ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544" ในกรณี ทางนักศึกษาผู้วิจัยมีความประสงค์ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลไปใช้วิเคราะห์และประกอบการทำปัญหาพิเศษต่อไป

คณะกรรมการอำนวยการ จึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อได้โปรดให้นักชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสถานศึกษาของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงในแบบสอบถาม โดยคำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนแก่สถาบันหรือบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิติพงศ์ มะโน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3700, 6071, 6072

โทรสาร 0-2326-8506

เอกสารที่ส่งจนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

ศึกษาโดย นางสาวอังชณา หมอนทรัพย์ รหัสประจำตัว 43035502

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแบบสอบถามในแต่ละข้อให้เข้าใจก่อนลงมือทำแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ
4. ข้อมูลที่ตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลต่อท่านแต่ประการใด
งานวิจัยนี้จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็อาศัยความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบ

สอบถามให้ตรงกับความเป็นจริง

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

นางสาวอังชณา หมอนทรัพย์

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ
  - ( ) ชาย
  - ( ) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ศาสนา
  - ( ) พุทธ
  - ( ) คริสต์
  - ( ) อิสลาม
  - ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ภูมิลำเนาเดิม
  - ( ) ภาคใต้
  - ( ) ภาคเหนือ
  - ( ) ภาคกลาง
  - ( ) ภาคตะวันออก
  - ( ) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
5. อาชีพหลักของบิดา.....
6. อาชีพหลักของมารดา.....
7. รายได้ต่อเดือนของครอบครัวท่าน
  - ( ) 10,000 บาทขึ้นไป
  - ( ) 5,000 – 10,000 บาท
  - ( ) 3,000 – 5,000 บาท
  - ( ) ต่ำกว่า 3,000 บาทลงมา
  - ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
8. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้แล้วท่านต้องการ
  - ( ) ศึกษาต่อ
  - ( ) ทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. หากท่านต้องการศึกษาต่อจะศึกษาต่อในสาย
- ( ) สายสามัญ
  - ( ) สายอาชีพ
10. ท่านมีความสนใจในเรื่องเกษตรหรือไม่
- ( ) สนใจ
  - ( ) ไม่สนใจ
11. ถ้าท่านประกอบอาชีพเกษตรกรรม ท่านจะทำการเกษตรด้านใด
- ( ) การปลูกพืช
  - ( ) การประมง
  - ( ) การเลี้ยงสัตว์
  - ( ) ธุรกิจเกษตร เช่น ขายวัสดุเกษตร
  - ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ที่ท่านคิดว่ามีระดับความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมในด้านนั้น ๆ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อยที่สุด

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านเศรษฐกิจและการเงิน					
1. เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า					
2. เป็นอาชีพที่ทำเป็นอาชีพหลักได้					
3. เป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง					
4. เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับฐานะของครอบครัวได้					
5. เป็นอาชีพที่สามารถช่วยลดอัตราว่างงานของประชาชนได้ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ					
ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ					
1. เป็นอาชีพที่ต้องทำงานเป็นขั้นตอน					
2. เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในหลายๆด้านรวมกัน					
3. คนที่ประกอบอาชีพนี้ต้องมีความอดทนสูงในการทำงาน					
4. ในการประกอบอาชีพนี้ต้องกล้าที่จะเสี่ยงในการลงทุนเพราะต้องใช้เงินทุนสูง					
5. เป็นอาชีพที่อิสระ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ					
1. ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ต้องเป็นคนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
2. มีงานเกษตรให้เลือกทำหลายสาขา					
3. เป็นอาชีพที่ประสบผลสำเร็จได้ง่าย					
4. เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าและมั่นคง					
5. สามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้					
6. เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง					
ด้านความยอมรับในสังคม					
1. เป็นอาชีพที่มีเกียรติ					
2. เป็นอาชีพที่สุจริต					
3. เป็นอาชีพที่มีความสำคัญของประเทศในด้านเศรษฐกิจ					
4. เป็นอาชีพที่สังคมส่วนใหญ่เห็นว่าต้อยต่ำ					
5. เป็นอาชีพที่สืบทอดกันมาแต่สมัยโบราณ					
6. เป็นอาชีพของคนในชนบท					
ด้านปัจจัยการผลิต					
1. เป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่ในการผลิตมาก					
2. ต้องใช้ต้นทุนสูงในการผลิต					
3. เป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานมาก					
4. ต้องนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการผลิต					
5. แหล่งน้ำธรรมชาติมีผลต่อผลผลิตทางการเกษตร					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ					
1. เป็นอาชีพที่รวบรวมการศึกษาหลายๆด้านเข้าด้วยกัน					
2. เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก					
3. ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป					
4. เป็นอาชีพที่ต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
นางสาวอังกษา หมอนทรัพย์